

JAPANSE LEVENSLLES WORDT EIGEN SCHOOLLES

Door Janneke Mezenberg

De RVU heeft - in de serie Vergezicht - de bekroonde documentaire "De Japanse levensles" een aantal malen uitgezonden. "De Japanse levensles" toont een indringend beeldverslag van Toshiro Kanamori, een inspirerende, authentieke leerkracht die tegen de conservatieve stroom in, verbondenheid creëert met en onder zijn leerlingen. Kanamori, filosoof en cultuurhistorisch vrijdenker met een krachtige mensvisie heeft een wens: Kinderen leren samen gelukkig te worden.

Documentaire

De documentaire is voor Japanse begrippen uitzonderlijk, maar ook binnen onze context zeer bijzonder. Kanamori (57) is al meer dan dertig jaar leerkracht. Regelmatig bezoeken leerkrachten zijn lessen vanwege zijn bijzondere visie en aanpak: hij moedigt kinderen aan plezier te hebben en vertelt dat de kinderen zowel hun eigen sterke kanten als die van hun vrienden moeten bevestigen en laten bevestigen. Hij wil een klas waar kinderen een sterke emotionele band hebben en reikt ideeën aan hoe dat in het leven kan.

De film als pedagogische werkvorm

Vorig jaar liep het al een tijdje niet goed met een aantal meisjes in mijn klas, groep 7/8. Er was een groepje dat andere meisjes buitensloot. Sanne was al diverse keren het slachtoffer van pesterijen geweest. Na veel gesprekken en interventies ging het weer mis. De moeder van Sanne kwam voor schooltijd naar mij toe en vertelde dat haar dochter niet meer naar school wilde. In overleg met moeder was Sanne er toch, maar niet van harte. In plaats van weer een gesprek, vertelde ik de kinderen dat ik ze een film wilde laten zien. Samen keken we naar 'De Japanse levensles'.

Na de film bleef het stil, ik kon zien dat de kinderen onder de indruk waren.

Evy nam het woord: *"Je hebt deze film laten zien, omdat iemand niet gelukkig is in onze klas"*.

Zonder introductie vooraf wisten de kinderen precies waar het om ging. Nu leek het pas echt door te dringen hoe vervelend het voor Sanne was in onze klas. Andere reacties waren:

"Ik zou graag in deze klas willen zitten, je kon zien dat het allemaal echte vrienden waren."

"Er was geluk in deze klas, maar ook verdriet en dat probeerden ze dan samen op te lossen."

"Iedereen mag verhalen vertellen en die deelden ze dan ook met elkaar."

"De kinderen in deze klas komen echt voor elkaar op." *"De meester begrijpt alles en laat je uitpraten."*

We hebben hier nog een tijd over doorgepraat en de kinderen wilden graag dat het in onze klas ook op deze manier zou gaan. De problemen waren niet meteen opgelost, maar je merkte wel dat de kinderen zich verantwoordelijk gingen voelen voor elkaar. De spreuk "Als één iemand niet gelukkig is, is niemand gelukkig" kwam in mijn klas te hangen. De levenslessen uit de film zijn nog vaak teruggekomen dat jaar.

Film: Uitgezonden bij 'Vergezicht' van de RVU 2005

Oorspronkelijke titel "Children Full of Life" Regie: Noboru Kaetsu © NHK 2003

Janneke Mezenberg
Leerkracht bs. Uilenspiegel en medewerker
expertisecentrum E.G.O. Nederland
j.mezenberg@fontys.nl